

RAMAZAN HABERLERİ

Tasavvuf tarihi uzmanı Prof. Dr. Uludağ: Gelenek ve göreneklerden kopuk olan bir yeniliğin yaşama şansı yok

Tasavvuf tarihi uzmanı Prof. Dr. Süleyman Uludağ, hayat hikayesi, ilmi çalışmaları, Türkiye'de din eğitiminin tarihi, İslam dünyasında son dönemde varlık gösteren "şiddet" eğilimli akımlar ve terör örgütü FETÖ ile ilgili açıklamalar yaptı. "Bu ramazan buruk oldu bizim için, cemaatle teravih kılmaktan, oruç vesilesiyle müşterek iftar sofralarında bulunmaktan mahrum kaldık. Gelenek ve göreneklerden kopuk olan bir yeniliğin yaşama şansı yok, yaşasa bile bir faydası yok. Bu durumu tecrübeyle de gördük." sözleriyle Ramazanın kıymetine dikkati çeken Uludağ; "İslam aleminin iki problemi var, biri etnik grup taraftarlığı, ikincisi de din veya mezhep temelli ayrılıkçı (tedhiş) hareketleridir. İslam aleminde Suudi Arabistan-Körfez ülkeleri ile İran iki zıt kutuptur. Şiiler ve Selefiler can düşmanıdır, esas kavga bunlar arasında gerçekleşiyor" ifadeleri ile Müslümanların halihazırdaki durumuna dikkati çekti.

Abone Ol

Google News

Haber Merkezi

30 Nisan 2020, 04:38

Son Güncelleme: 30 Nisan 2020, 04:51

AA

Tasavvuf tarihi uzmanı Prof. Dr. Süleyman Uludağ.

YORUM

PAYLAŞ

Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı öğretim üyeliğinden emekli, tasavvuf tarihi uzmanı Prof. Dr. Süleyman Uludağ, ilmi çalışmalarıyla binlerce konferans, seminer, panel ve eğitim programlarında yer aldı.

Amasya'nın Akyazı köyünde 1940 yılında dünyaya gelen Uludağ, Akyazı İlkokulu (1952), Çorum İmam Hatip Okulu (1963) ve İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünden (1967) mezun oldu.

Uludağ, TDV İslam Ansiklopedisi'ne başlangıcından itibaren müellif-redaktör ve Tasavvuf İlim Heyeti Başkanı ve üyesi olarak hizmet verdi; 232 madde veya madde bölümünü telif etti, birçok maddenin ilmi redaksiyonunu yaptı.

Türkiye Diyanet Vakfı üyesi Uludağ, 1967 yılında Kastamonu İmam Hatip Lisesinde öğretmenliğe başladı. 1970'te Kayseri Yüksek İslam Enstitüsünde, 1975'te Bursa Yüksek İslam Enstitüsünde göreve başlayan Uludağ, 1982 yılından sonra Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim üyesi olarak hizmet verdi. Aynı yerde "İslam Açısından Musiki ve Sema" adlı teziyle doktorasını tamamlayan Uludağ, doçentliğe ve profesörlüğe yükseldi.

Prof. Dr. Uludağ, "Türkiye'nin Yaşayan İlim Hazinesi" haber dosyası kapsamında hayat hikayesi, ilmi çalışmaları, Türkiye'de din eğitiminin tarihi, İslam dünyasında son dönemde varlık gösteren "şiddet" eğilimli akımlar ve terör örgütü FETÖ ile ilgili açıklamalar yaptı.

SORU: "Mübarek ramazan-ı şerif ayı içerisindeyiz lakin bu yıl farklı bir ramazan yaşıyoruz. Koronavirüs salgını sebebiyle Müslümanların çoğunlukla zamanlarını evde geçirdiği bugünler için tavsiyelerinizi ve hislerinizi öğrenebilir miyiz?"

CEVAP: "Bu çeşit musibetler eskiden beri vardır, şimdiye kadar olanlar genellikle daha dar bölgede olduğu için insanları bu kadar korkutmamıştı fakat bu seferki dünya çapında bir musibet oldu. Bunun sebepleri var, bunlar üzerinde düşünmeliyiz. Tüm insanlığın karşı karşıya geldiği bu musibetten inşallah dersler çıkartılır. Unutmamak lazımdır ki dünya hayatı bir imtihan yeridir, bizlerin de bu imtihanı iyi verdiğimiz kanaatindeyim. Bu vesileyle şunu söylemek isterim; 'Türkiye'de yönetimi üstlenenler, sorumlu olanlar ellerinden geldiği kadar gayret ettiler, en az hasarla bu musibeti atlatmamızı temin ettiler. Kendilerine bu vesileyle teşekkür ediyorum.' Bir başka husus ise vatandaşlarımız da ayrıca talimatlara uydular, örnek bir duruş sergilediler ve Türkiye'nin itibarını dünya çapında yükselttiler.

Cenabıhak'tan niyazım o dur ki böyle musibetlere bir daha düşer olmayalım. İnşallah ramazandan sonra sona erer. Bu ramazan buruk oldu bizim için, cemaatle teravih kılmaktan, oruç vesilesiyle müşterek iftar sofralarında bulunmaktan mahrum kaldık ama diğer taraftan bu musibeti en az hasar ile atlatacağımız için de sıkıntılarımız hafiflemiş oluyor. İslam aleminin ramazan-ı şerifini ve gelecek olan bayramını tebrik etmek istiyorum."

SORU: "Ülkemizin zor zamanlar geçirdiği yıllarda yetiştiniz, Türkiye'nin farklı dönemlerine şahitlik ettiniz. Yaşadığınız çeşitli zorluklara rağmen ilim/bilgi yolunda yürümeye gayret ettiniz. Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?"

CEVAP: "1937'de Amasya'nın merkez ilçesine bağlı Akyazı köyünde ailemin ikinci çocuğu olarak

dünyaya geldim. Benden sonra 6 kardeşim daha oldu, 8 kardeşiz. O tarihlerde köyde imamı, köylüler istihdam ederdi. Para veya buğday karşılığında imam görevlendirilirdi. Hocanın vazifesi sadece ezan okumak ve namaz kıldırmak değil yetişme çağındaki çocuklara Kur'an-ı Kerim'i öğretme gibi bir görevi de vardı.

Ben de 7-8 yaşlarımda elifba cüzünden başladım, namaz surelerini okudum. Kur'an-ı Kerim'i hatmettim. Daha sonraki yıllarda tecvid ve dini bilgiler öğrendik. Kur'an kursuna devam ederken köyde ilkokul açıldı. Nisan 1951'de ilkokuldan mezun oldum. Aşağı yukarı 14 yaşındaydım, köyde ziraat işleri ve hayvan bakıcılığıyla da uğraşıyordum.

"İmam hatip okullarını Hayrettin Karaman'dan öğrendim"

Bu yıllarda Hayrettin Karaman'ın bizim köyde Didar teyze isimli bir akrabası vardı. Bu sebeple Hayrettin Karaman zaman zaman tatillerde köye gelirdi. Bu durumun benim için önemi şu; Hayrettin Karaman o zaman Konya İmam Hatip Okulu'nda eğitim görüyordu. Konya İmam Hatip Okulu 1950'de açıldı. Böyle bir okulun olduğunu Hayrettin Karaman'dan öğrendik.

İmam hatip okuluna ekonomik sıkıntılar sebebiyle gidemedim. Sonradan niye gittim? Öğrendim ki Çorum, Yozgat ve Tokat'ta 1953'te imam hatip okulları açılmış. Bu iller memleketim Amasya'ya 90 kilometre. Bu şehirlere gidip okuyabiliriz düşüncesi hakim oldu. Ekonomik durum çok iyi olmasa da müsait hale geldi. Çorum İmam Hatip Okulunda 1956'da derslere başladığımızda 19 yaşındaydım. Bu tarihlerde 16 yaşından büyükleri ortaokula almıyorlardı. Benden 2-3 yaş küçük Yunus isimli kardeşim var, onun küçüğünün adı da Süleyman. Köyde koyunlarımızı güdüyordu ama hiç istemeye istemeye iş yapıyordu. Benim nüfus kağıdımı alarak askere gitti. Ben de onun nüfus kağıdını alarak Çorum İmam Hatip Okuluna kayıt yaptırdım. Biz olduk Süleyman, o oldu Osman.

Türkiye genelinde imam hatip okulları ilk mezunlarını 1957-1958'de vermişti. Mezunlarını verdi ama bu mezunlar eğitimlerine nasıl devam edecek? İlahiyat fakülteleri, lise mezunlarını alıyor ama imam hatip okulu mezunlarını almıyor. Öbür fakülteler de zaten hiç kabul etmiyor. Bizim önümüz kapalı gibi görülüyordu. Fakat o zamanın şartlarına göre Demokrat Parti iktidarı 1958'de Türkiye'de sadece İstanbul'da bulunan Yüksek İslam Enstitüsünü açtı ve imam hatip okulunu bitirenler bu enstitüye kayıtlarını yaptırdı. Ben de sınava girdim ve mülakatta başarılı olduğum için yatılı eğitim hakkını kazandım."

SORU: "Hayat yolculuğunuzda sizi etkileyen şahsiyetlerden ve sizi motive eden hususlardan bahsedebilir misiniz?"

CEVAP: "Ben köydeyken, Ahmet Hamdi Akseki, Ömer Nasuhi Bilmen gibi bazı hocalar hakkında bilgi sahibiydim. Çorum'da, daha sonra İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünde hocam olan zatların kitaplarını ders kitabı olarak da okumuştuk. Örneğin Zekai Konraba'nın siyer, Ömer Nasuhi Bilmen'in ilmihal, edebiyat hocası Nihat Sami Banarlı'nın kitaplarını okuduk.

Enstitüde hoca olmayan kitap sahibi isimler de vardı. Örneğin o tarihlerde Mehmed Zahid Kotku, Mahmud Sami Ramazanoğlu, Muzaffer Ozak ve Şemsettin Yeşil vardı. O dönem tarihçiler ve üniversite hocalarının da kitaplarını okudum. Mesela Hilmi Ziya Ülken, Çorum'da felsefe hocasıydı, makalelerini ve kitaplarını okudum. Nurettin Topçu, Necip Fazıl Kısakürek, Mahir İz Hoca o dönemin şahsiyetleri arasındaydı. Mahir Hoca ile tanıştık. Tanıdığımız hocalar Osmanlı'nın son yıllarında eğitim görmüş hocalardı. Osmanlı'nın son dönemi ve Cumhuriyet'in ilk yıllarını bağlayan zincirin halkalarıydı.

Bu şahsiyetler sadece ders vermekle yetinmeyip aynı zamanda çok kıymetli eserleri bulunan, eserleri hala okunan hocalarımızdı. Eski eğitim sistemini de biliyorlar. Yeni eğitim sistemine bu hocalar kısmen yabancı ama sonuçta çok farklı değil. Zamanla eski ve yeni eğitim sisteminin arasındaki fark kapandı. 1924'te medreseler kapandı, 1950'de imam hatip okulları açıldığına göre 26 senelik bir ara var. Bu süre zarfında Elmalılı Hamdi Yazır (Hak Dini Kur'an Dili adlı tefsiriyle tanınan son devir din alimlerinden), Kamil Miras, Ahmed Naim Babanzade (Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih'i tercüme eden alim) gibi isimler vefat etti. İstanbul'a gittiğimizde devrin yaşayan önemli şahsiyetleriyle tanışma, görüşme, kendilerinden feyiz alma şansına sahip olduk."

"Said-i Nursi şiddete, teröre bulaşmadı"

SORU: "Manevi şahsiyetlerden tanıştıklarınız oldu mu?"

CEVAP: "Said-i Nursi hapse girmeyi, sürgün edilmeyi göze alarak hayat tarzını, giyimini, kuşamını, hatta konuşmalarını değiştirmede; şiddete, teröre bulaşmadı. Said-i Nursi'nin ne kendisi ne de talebeleri şiddete, teröre taviz verdiler, karşı oldular. İstiklal Savaşı'nda da bu anlayışa sahip oldu ve Güneydoğu'daki hemşehrilerini, tanıdığı alimleri İstiklal Savaşı'na destek olmaya çağırdı. Said-i Nursi mücadele etti, şiddete, anarşiye ve teröre bulaşmadı ama maalesef Said-i Nursi adına sonradan ortaya çıkan (FETÖ), onun adını kullananlar şiddetin en kötü şekillerini yaptılar."

"Gelenek ve göreneklerden kopuk olan bir yeniliğin yaşama şansı yok"

SORU: "Kendinizi nasıl bir ilmi sürekliliğin devamı olarak görüyorsunuz?"

CEVAP: "Müslüman toplumunun ihtiyaç duyduğu ilim veyahut ilim adamı, fikir veyahut fikir adamı veya yazar vesaire nasıl olmalı, sorusunun önemli olduğunu düşünüyorum. İslah hareketi ve tecdit hareketleri güzeldir ama bu hareketleri reformculuk ve modernizmle karıştırmamak lazım. Ben bu ayrımı önemsiyorum fakat ıslahtan, ceditçilikten yana olduğunuz zaman bazı hocalar sizi reformcu veya modernist olmakla suçluyor. Modernizme, 'İslam'ı, Kur'an-ı Kerim'i ve hadisi çağın şartlarına göre yorumlama' anlamını veriyorlar. Reformdan, 'Din deforme olmuş, dini tekrar yeni bir formata sokma' anlaşılıyor. Hiçbir zaman böyle bir iddiam olmamıştır ama bunu yapanlar vardı. Benim ıslahat veya yenilik yanlısı olmam reformist ve modernist anlamda

değil. Gelenek ve göreneklerden kopuk olan bir yeniliğin yaşama şansı yok, yaşasa bile bir faydası yok. Bu durumu tecrübeyle de gördük. Türkiye Cumhuriyeti Devleti dinde reforma yöneldiği halde netice alamadı."

SORU: "Endülüs İslam medeniyetinden başlayarak Zeytune, Karaviyyin, el-Ezher, Bağdat, Nizamülmülk, Osmanlı İstanbul Medreseleri gibi İslam medeniyetinin kurucu merkezleri var. Bu merkezlerin din anlayışındaki temel zemin ve ortak noktalar nelerdir?"

CEVAP: "İslam'da ilmi ve fikri hayat, eğitim öğretim, talim terbiye meselesi nasıldı? Hazreti Peygamber'in risaletinden bugüne kadar aşağı yukarı 1400 sene geçti. İslam'da eğitim konusunu 1400 senelik süreç içerisinde değerlendirirseniz, dönem dönem farklılıkların olduğunu görürsünüz. Medresedeki eğitimin kalitesi her zaman iyi değildir. Medresenin iyi olduğu ve iyi olmadığı zamanlar vardır. Bu süreçler zamana ve mekana göre değişiyor.

Endülüs, Mısır, Buhara ve Semerkant'ta eğitim konusunda yaşanan süreçler zaman ve mekan itibarıyla farklılık gösteriyor. Medreseler 14 asırlık zaman içinde çeşitli aşamalardan, süreçlerden geçmiştir. Medresenin yapısı zamana, mekana, hanedanlıklara ve devletlere göre değişiyor. Medrese kurumunun dinamik bir izahını yapmanız mümkün, bunların statik ve durağan bir izahı kimseyi tatmin etmez. Mutlaka bir hareketlilik, canlılık var."

SORU: "İslam dünyasında özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş döneminde ortaya çıkan tek doğrucu ve tekfirci zararlı akımlar diğer İslam ülkelerinde hızla yayılmışken Türkiye'de kitleselleşemedi. Diğer Müslüman ülkelerin çoğunda yaygınlaşan bu akımların Türkiye'de o çapta yaygınlaşmamasını neye bağlıyorsunuz?"

CEVAP: "İngiliz, Fransız, Rus ve Avrupa emperyalizmi İslam alemini geniş ölçüde etkiledi. İngilizlerin yürüttüğü emperyalizmi Amerika devraldı. İslam alemi üzerindeki emperyalizm sürecinin 400-500 senelik bir geçmişi var. Biz şöyle bir yanlışa düşüyoruz, Osmanlı Devleti'nin güçlenmesinin, İslam aleminin ilerlemesi anlamına geldiğini zannediyoruz. Halbuki 800 yıl ilmin önemli bir merkezi olan Endülüs, Kanuni Sultan Süleyman ve Yavuz Sultan Selim tahta geçmeden çok önce elden çıktı.

Zeytune, Karaviyyin, el-Ezher, Bağdat, Nizamülmülk gibi medreseler vardı bir zamanlar. Bu medreseler büyük alimler yetiştirdi ama sonradan İslam alemi bir duraklama ve gerileme dönemine girdi. Bu duraklama ve gerileme yalnızca Osmanlılara, Kuzey Afrika'ya mahsus değil. Doğu, Orta Asya, Hindistan ve İran'da da yaşandı. İslam tarihinde medreselerin kurulduğu bölgeler, 'İslam'da medeniyet havzaları' ismiyle de anılıyor. Medreselerdeki eğitim konusu yetersiz de olsa önce Emeviler döneminde ele alındı ama Abbasiler zamanında geniş kapsamda ele alındı. Teknoloji ve sanatı geliştirme geniş ölçüde Irak merkezlidir. Kufe, Basra, Bağdat, İslam medeniyetinin beyni gibidir. Irak'ta yaşanan siyasi olaylar nedeniyle bölgedeki kurucu merkez gücü çöktü. Daha sonra İslam aleminde bu kurucu merkez gücü Orta Asya oldu. Orta Asya'da İbni Sina, Buhari, Maturidi gibi alimler yetişti. Orta Asya'da bir medeniyet

Asya da idm dma, bırum, bunarı, maturıdı gıdı anımer yetıştı. Orta Asya da bir medeniyet havzası. Hindistan'daki Müslüman devletlerin, Mısır'da Memlukluların, Endülüs'te Müslümanların geliştirdiği medeniyet de ayrı bir havza. Bunlar eř zamanlı değildir, biri yükseliyor biri alçalıyor ama bir noktadan sonra hepsi gerileme sürecine giriyor. Bu durumun yaşanmasında emperyalizmin etki ve tesiri oluyor."

"DEAŐ'ın ilk mücadele ettiği kişiler Müslümanlardır"

SORU: "Osmanlı'nın çöküşü ve İslam dünyasının merkezini kaybedişiyle birlikte coğrafyamızın farklı bölgelerinde emperyalizme karşı direniş, bağımsızlık mücadeleleri, işgale karşı hareketler gelişti. Bugün ise birçok yerde başi sonu hesap edilmemiş sözde cihat fetvalarıyla Müslümanları kaosa, teröre ve şiddet sarmalına sürükleyen DEAŐ benzeri terör akımları ve bölücü gruplar var. Siz bu tahrip edici yapıları nasıl değerlendiriyorsunuz?"

CEVAP: "DEAŐ benzeri terör akımları ve bölücü gruplar meselesi ciddi, çok önemli bir mesele ama bu durumun bir arka planı var. Bu yapıları Hazreti Ali, Hazreti Osman dönemine kadar götürebilirsiniz. DEAŐ da 'Gerçek İslam'ı biz temsil ediyoruz. Bizim gibi düşünceksiniz.' diyor. DEAŐ'ın ilk mücadele ettiği kişiler gayrimüslimler değil, Müslümanlar. DEAŐ, tarikat ehli hocalarla mücadele ediyor, onları kafir ilan ediyor. DEAŐ'ın Yahudi'ye, Amerika'ya dokunduğu yok. Belki Amerika ve Yahudi'den destek alıyor.

İslam aleminin iki problemi var, biri etnik grup taraftarlığı. Osmanlı döneminde de 'Benim milletim, halkım, dilim. Ben müstakil (bağımsız) devlet olacağım.' diyen gayrimüslim ve Müslüman etnik gruplar vardı. İkincisi de din veya mezhep temelli ayrılıkçı (tedhiş) hareketleridir. İslam aleminde Suudi Arabistan-Körfez ülkeleri ile İran iki zıt kutuptur. Caferi ve İran Şiiileri Irak, Lübnan, Türkiye ve bazı ülkelerde yaşıyor. Şiiler ve Selefiler can düşmanıdır, esas kavga bunlar arasında gerçekeşiyor.

Terör akımları ve bölücü örgütlerin Osmanlı ve Türkiye'de çıkmamasının sebebi, Osmanlı'nın İslam aleminde en güçlü devlet olması, devlet geleneğine ve tecrübesine sahip olmasıdır. Terör akımları ve bölücü örgütleri önlemenin en önemli yollarından biri Osmanlı'daki müsamahadır, bunu unutmamak lazım. Yani Osmanlı'nın yaymak istediği belli bir mezhep ve din yoktur. Osmanlı'nın İslam dinini yaymak diye bir derdi yoktur. Ne var peki? Osmanlı'nın idaresi altındaki toplumlara hangi din ve kavimden olursa olsun adalet ve müsamahayla yaklaşma, aralarında fark görmeme vardır. Osmanlı devlet teşkilatında her ırktan, mezhepten insan görev alabiliyor. Osmanlı uzun zaman Lübnan'ı elinde, idaresi altında tuttu. Lübnan'da Nusayri, Dürzi, Şii ve Batınılere dokunmadı. Herkes kendi mezhebine göre hareket etti. Farklı din ve kavimlere baskı olmadı.

Ben şöyle inanıyorum; eğer demokrasinin içi iyi doldurulursa, Müslüman'ın demokrasi sisteminden şikayeti olmamalı. Demokrasi sisteminin içi hak, hukuk, adalet, eşitlik, din ve vicdan hürriyetiyle doldurulursa herkes kendi hayat tarzını yaşar. Bu tarz biraz Osmanlı'ya benziyor. Demokrasi anlayışi doğru idare edilirse ayrılıkçı ve

üzücü olaylar yaşanmaz."

"FETÖ dini bilgisi olmayan zümreler arasında yayıldı"

SORU: "15 Temmuz darbe girişimiyle ülkemize ve milletimize yönelik hain niyetleri tamamıyla ortaya çıkan FETÖ'ye bakışınız nedir? Bu örgütün toplumumuza ve inanç dünyamıza verdiği zararlar nelerdir?"

CEVAP: "FETÖ, dini bir hareket olarak ortaya çıktı. Türkiye'de 1950'ye kadar dini yaşam üzerinde bir baskı vardı. Bu süreçte de hoşgörüsüzlük, müsamahasızlık ve haksızlıklar yaşandı. Bu haksızlıklar 1950'den sonra da devam etti. 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 darbelerinde millet ezildi. Daha sonra (Necmettin) Erbakan'ı iktidardan uzaklaştıran, katsayı, başörtüsü gibi baskıların yaşandığı 28 Şubat 1997 askeri darbesi yaşandı.

15 Temmuz darbe girişiminden sonra FETÖ'nün toplumumuza verdiği zarar silinmeye çalışılıyor. FETÖ yapılanmasında imam hatip okulu veya ilahiyat mezunları ya yoktur ya da yok denecek kadar azdır. FETÖ nerede yayılıyor? Dini bilgisi olmayan zümreler, hakimler, askerler arasında yayılıyor. FETÖ'nün kullandığı teknik, mensuplarının aklının ereceği bir şey değil.

"İmam hatipler FETÖ'ye karşı emniyet supabı görevi gördü"

Çok az sayıda ilahiyatçının dışında, FETÖ'ye ilahiyatçılar bulaşmadı. FETÖ'ye karşı imam hatip okulları, ilahiyat fakülteleri, yüksek İslam enstitüleri ve Diyanet mensupları bir emniyet supabı görevi gördü. Bu kurumların mensupları sağduyulu hareket etti. Eziyet gördüler, sürüldüler, kovuldular, hakaret yediler ama ellerini kana bulamadılar. Bu yönde temayüller oldu ama münferit hadiseler yaşandı, bunları abartmamak lazım. Bunun dışında bir olay yaşanmadı.

Aklın ve dinimizin gösterdiği yolda yürürsek, müsamaha ortamını genişletip taassuptan uzaklaşmaya gayret edersek Türkiye'nin geleceğinin çok daha iyi olacağına inanıyorum ama İslam alemi için aynı şeyi düşünemiyorum. Çünkü İslam alemi çok feci şekilde emperyalistlerin pençesine düşmüş vaziyette."

SORU: "Gençlere neler tavsiye edersiniz?"

CEVAP: "Kitaplarda eskide kalmış teorik bilgiler çok. Pratik hayatta işe yarayan bilgilere ihtiyacımız var. Ekonomi, sanat, siyaset, hukuk ve devlete ihtiyacımız var. Bu kurumlara hoşgörüyle yaklaşmamız, kendi alanlarında bir değer olarak gelişmelerine katkıda bulunmamız lazım. Ben 'Hukuk uygulaması böyle olması gerekir.' dediğim zaman 'Ayat ve hadislerdeki hukuku bırakalım, beşeri bir hukuk ortaya koyalım.' anlamında söylemiyorum. Kur'an'daki hükümlerin sayısı 500-550 ama insanların hukuka olan ihtiyacı milyonlarca madde olacak şekildedir. Müslümanlar bu hukuku kendi gelenek ve göreneğine göre düzenler, yeri geldiği zaman dünya hukukundan faydalanır. Zaten ticarete dünya hukukuna uymadığınız zaman ticaret yapamaz, dünya milletleriyle münasebet kuramazsınız. Kendimize özgü bir hukuk, iktisat, demokrasi ile siyaset ve hayat tarzı anlayışının çare olduğunu düşünüyorum."

PAYLAŞ

#Türkiyenin Yaşayan İlim Hazinesi

ÖNERİLEN VİDEO

RAMAZAN E-POSTA ABONELİĞİ

Türkiye'de görüşmeye yeşil ışık

Rusya: Bakanların bir araya gelmesini destekliyoruz.

Galatasaray Adası'nın ne olacağı belli oldu

Sarı kırmızılılar uzun süren mücadelenin ardından hedefine ulaştı.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

